

Dwars door de duinen

Nieuwtjes en weetjes over planten, dieren en duinen

De oudste kokmeeuw ter wereld

Op 25 juni 1978 bezochten Hans Vader en Fred Koning een kokmeeuwenkolonie in de Amsterdamse Waterleidingduinen. Daar ringden ze een bijna vliegvlugge jonge meeuw. Het ringnummer was "Arnhem 3.275.xxx". Maart van dit jaar zag Benny Middendorp deze kokmeeuw terug in een broedkolonie bij de Benthuiserplas in Zoetermeer. Op dat moment 32 jaar en bijna 9 maanden oud. Het is daarmee de oudste kokmeeuw die ooit in het wild is waargenomen. En of het gezond is om op te groeien in de duinen...

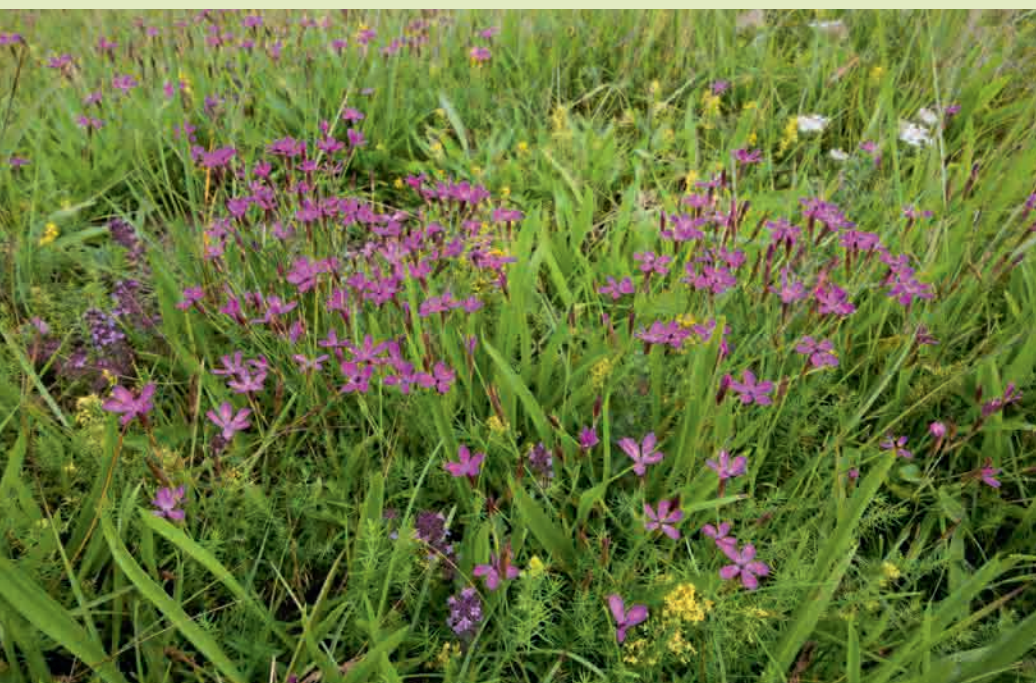
Hoe oud deze kokmeeuw is weten we niet. Maar een soortgenoot uit de Amsterdamse Waterleidingduinen vestigde onlangs met 32 jaar en 9 maanden een wereldrecord. We beschikten helaas niet over een foto van de jubilaris. Foto: René van Rossum.

Infocentrum Zandmotor

De Zandmotor is bijna klaar. Dit nieuwe stuk Nederland staat volop in de belangstelling. In oktober gaat hij waarschijnlijk open voor publiek. Sinds mei is er een informatiecentrum waar van alles over het project te zien is. Het staat aan de zuidkant van Kijkduin, zie <http://www.dezandmotor.nl/nl-NL/bezoekers/infocentrum-zandmotor/> voor openingstijden, bereikbaarheid enz. Op internet is de aanleg mooi te zien op een serie luchtfoto's: <http://www.flickr.com:80/photos/zandmotor/sets/72157626339880230/show/>. Op youtube staat een leuk filmpje, vol met meeuwen, zandwinschepen en bulldozers (<http://www.youtube.com:80/watch?v=HJjpFFL4hIU>). En ook verderop in DUIN staat een boeiend artikel over dit nieuwe, oer-Hollandse kustfenomeen.

Steenanjer houdt wel van natte zomer

Iedereen klaagt steen en been over de natte zomer van 2011. Niet de steenanjer. In de duinen is dit normaal gesproken een zeldzame verschijning. Maar dit jaar waren er bij Zandvoort vele honderden te bewonderen. Met dank aan de natste zomer van de afgelopen honderd jaar. De steenanjer groeit op droge zandgrond en bloeit in zomer, tot in de herfst. Om zijn dorst te lessen moet hij het hebben van flinke regenbuien. Foto: Joost Bouwmeester.

Groenknolorchis (of sturmia) is een zeldzame plant. Maar niet in de duinvalleien van zuid Texel, afgelopen juni. Foto: Sytske Dijkse / Foto Fitis.

18.000 "sturmia's" op Texel

De groenknolorchis blijft het in de duinen onverminderd goed doen. In duinvalleien op de zuidpunt van Texel werden afgelopen juni maar liefst 18.000 exemplaren geteld. De consultants van Stichting Duinbehoud hebben ze tijdens hun jaarlijkse weekend met eigen ogen kunnen bewonderen. Ook op Voorne vielen flinke aantallen te noteren. Afgelopen jaren werd de groenknolorchis na lange tijd weer teruggevonden op Oost-Terschelling en in het Zwanenwater. Op het Kennemerstrand bij IJmuiden en in de Van Dixhoorndriehoek bij Hoek van Holland dook hij voor het eerst op. De groenknolorchis werd tot een jaar of vijftien geleden 'sturmia' genoemd. Een wat elegantere naam voor dit geelgroene orchideetje waaraan sommige plantenliefhebbers nog steeds de voorkeur geven.

Verdwenen mestkever terug

Afgelopen voorjaar vond Oskar Vorst een bijzondere mestkever op paardenmest langs het fietspad achter Parnassia in de Kennemerduinen. Het bleek *Aphodius subterraneus*, een kleine zwarte mestkever uit de grote groep van de veldmestkevers. Vroeger was deze soort algemeen, ook in de Hollandse duinen, maar na 1966 was hij nog maar drie keer gezien.
Foto: Wim Rubers.

Nieuwe wisentkalfjes

De wisentkudde in het Kraansvlak (bij Overveen) heeft zich dit jaar uitgebreid met drie nieuwe kalfjes. Ze zijn afgelopen mei en juni geboren en maken het prima. In totaal zijn er in de afgelopen drie jaar negen kalfjes geboren. Samen met de dieren die zijn uitgezet lopen er nu ongeveer vijftien exemplaren rond. Misschien nog wat weinig om het al een echte kudde te noemen, maar het gaat de goede kant op.

Wie de wisenten en wisentjes wil zien kan een wandeling maken naar een uitkijkpunt bij een duinmeertjes waar ze regelmatig drinken. Een kaart en veel meer informatie over de wisenten is te vinden op www.wisenten.nl.

Het gaat goed met de wisenten in het Kraansvlak. De kudde telt nu vijftien dieren. Het is de enige populatie van dit imposante dier in Nederland. Foto: Hans de Bie.

Cultuurhistorische fietsroute

Eind augustus is een bijzondere fietsroute geopend. Het is een tocht (over al bestaande fietspaden) langs allerlei historische plekken in de duinen tussen

De watertoren van Dunea bij Scheveningen. Het beginpunt van een nieuwe cultuurhistorische fietsroute tussen Den Haag en Katwijk. Foto: Joost Bouwmeester.

Den Haag en Katwijk. De route gaat langs oude duinakkertjes, restanten van de Atlantik Wall en langs het oorlogsmonument op de Vlakte van Waalsdorp. Een keer wat anders dan vogels, vlinders en bloemetjes. Bij het beginpunt van de route, de prachtige watertoren van Scheveningen (bouwjaar 1874), is een informatiepaneel geplaatst. Een beschrijving van de fietsroute is verkrijgbaar in het bezoekerscentrum van Dunea in Meijndel, bij VVV-kantoren en de gemeentehuizen van Katwijk, Wassenaar en Den Haag. Je kunt hem ook downloaden van de websites van Dunea (www.dunea.nl), Staatsbosbeheer en de gemeenten.

De roodmus is een van de meest zeldzame duinbroedvogels. 'Onze' vogels zijn vooral een Scandinavisch exportproduct. Foto: Martin van der Schalk.

Goed jaar voor zeldzame roodmus

Tien à vijftien paar roodmussen. Zoveel hebben er dit jaar volgens een eerste schatting in Nederland gebroed. De meeste op de Waddeneilanden en in de duinen van Noord-Holland, een enkele in Voornes Duin. Al sinds het eerste broedgeval in ons land in 1987 op Schiermonnikoog is de roodmus vooral een duinbroedvogel. In de hoogtijdagen, midden jaren negentig, waren er in heel Nederland 30 tot 60 paar. Daarna verdwenen ze weer, even snel als ze kwamen. In 2001 was er nog maar één. Nu zijn er weer een stuk of tien, of iets meer, zoals dit jaar.

Er is geen echte duinpopulatie van de roodmus. Er broeden er bij ons meer als het goed gaat met de Scandinavische populatie. Voor vogelliefhebbers is de roodmus is een kleurrijke noordelijke traktatie.

Dwars door de Duinen-'tiplijn'

Weet u een leuk nieuwtje over een bijzondere plant, dieren die zich uitbreiden, een opvallend publieks- of kunstproject of succesvol natuurherstel? Geef ons een tip, dan kunnen we er in deze rubriek melding van maken. Ons e-mailadres is: info@duinbehoud.nl; met als onderwerp '4D'.